Magdalena Kurowska (1952–2010)

16 kwietnia 2010 roku zmarła nasza koleżanka Magdalena Kurowska. Wiadomość ta głęboko zasmuciła szczególnie tych spośród nas, którzy znali ją dobrze z czasów zanim ciężka, długotrwała choroba uniemożliwiła jej dalszą pracę w Muzeum. Taką chcemy ją zapamiętać.

Magdalena Kurowska przez całe życie była związana z Krakowem. Tu urodziła się 2 października 1952 roku, ukończyła Szkołę Podstawową nr 2 i VII Liceum Ogólnokształcące. W latach 1972–1977 studiowała historię na Wydziale Filozoficzno-Historycznym Uniwersytetu Jagiellońskiego, gdzie 22 listopada 1977 roku obroniła pracę magisterską, uzyskując tytuł magistra historii.

15 września 1978 roku Magda rozpoczęła pracę w Muzeum Historycznym Miasta Krakowa jako asystent w Dziale Dokumentacji Fotograficznej. Użyłam tej bezpośredniej, koleżeńskiej formy, gdyż znałyśmy się przez prawie 32 lata, od pierwszego dnia jej pracy w Muzeum. Jej zadaniem było, wraz z całym zespołem, inwentaryzowanie i katalogowanie bogatego muzealnego zbioru starych i nowych fotografii, na których zostały uwiecznione zabytki i mieszkańcy Krakowa, oraz ważne, związane z naszym miastem wydarzenia.

W październiku 1980 roku zmieniła charakter pracy muzealnej, obejmując stanowisko kierownika Redakcji Wydawnictw i zarazem pełniąc funkcję sekretarza rocznika „Krzysztofory. Zeszyty Naukowe Muzeum Historycznego Miasta Krakowa" oraz sekretarza Kolegium Redakcyjnego. Była współtwórczynią wielu wydawnictw muzealnych: zeszytów naukowych, przewodników, folderów, afiszy i plakatów. Praca ta, której poświęcała wiele wysiłku, dawała jej sporo satysfakcji i zadowolenia, sama też miała dobre pióro i świetny styl. Jej artykuły ukazywały się w roczniku „Krzysztofory". Zajmowała się głównie tematyką zgodną ze swoimi zainteresowaniami historycznymi i bliską jej ze względów rodzinnych i środowiska, w którym się wychowała.

W piątym zeszycie „Krzysztoforów", wydanym w 1978 roku, opublikowała artykuł *Szare Szeregi w Krakowie 1939–1945*. Jest to pionierska praca poświęcona krakowskiemu harcerstwu w okresie okupacji hitlerowskiej. Dwunasty zeszyt „Krzysztoforów" z 1985 roku zawiera artykuł *Pogrzeb Józefa Piłsudskiego na fotografiach ze zbiorów Muzeum Historycznego m. Krakowa*. Współpracowała przy wydawnictwie *Album – wędrówki w przeszłość – Kazimierz*. Była autorką



wielu tekstów do wydawnictwa multimedialnego *Kraków na starej fotografii 1846–1918* na temat harcerstwa, Towarzystwa Naukowego Krakowskiego, Towarzystwa Miłośników Historii i Zabytków Krakowa, Poczty krakowskiej, cmentarza Rakowickiego, jak również szeregu biogramów znanych postaci krakowskich. Od 1989 roku, w związku z ograniczeniem ze względów finansowych muzealnej działalności wydawniczej, Magdalena Kurowska, pozostając nadal w Redakcji, została czasowo oddelegowana na pół etatu do Działu Dokumentacji Fotograficznej, gdzie zajmowała się opracowaniem katalogu zbioru zdjęć Agencji Fotograficznej „Światowid".

Zapisała się w historii wystawienniczej Muzeum jako kurator kilku ekspozycji o tematyce harcerskiej. Pierwsza z nich, *Z dziejów harcerstwa krakowskiego*, miała miejsce w Pałacu Krzysztofory w 1991 roku i obejmowała okres 1911–1945. Kolejne wystawy to: *Zawisza krakowskich Szarych Szeregów* w 1993 roku i *Harcerze w służbie Bogu*,

zorganizowana w Wieży Ratuszowej z okazji pielgrzymki papieża Jana Pawła II w 1997 roku. Wraz z Aleksandrą Radwan przygotowała w 1999 roku wystawę *60 lat powstania Chorągwi Krakowskiej Szarych Szeregów*.

W styczniu 1992 roku zostało utworzone w Muzeum Historycznym Miasta Krakowa Stanowisko Dziejów Harcerstwa, podporządkowane Działowi Historii i Sztuki Krakowa Nowoczesnego. Zadanie gromadzenia eksponatów oraz opiekę nad nimi powierzono Magdalenie Kurowskiej. Tematyka harcerska była jej bardzo bliska – jej matka, Anna z domu Przyborowska pseudonim „Pisklę", była łączniczką Komendy Chorągwi w okupowanym Krakowie. Znając od dziecka osoby ze środowiska Szarych Szeregów, darzące ją zaufaniem, Magda pozyskała do zbiorów Muzeum wiele cennych eksponatów, do tej pory przechowywanych z pietyzmem w domach jako pamiątki narodowe i rodzinne. Były to dokumenty, fotografie, wydawnictwa, chorągwie, proporce, mundury i inne ważne obiekty związane z założycielami polskiego i krakowskiego ruchu skautowskiego oraz walki harcerzy o niepodległość Polski w czasie I i II wojny światowej. 1 lipca 1996 roku dotychczasowe Stanowisko Dziejów Harcerstwa zostało przekształcone w Pracownię Dziejów Harcerstwa, której została kierownikiem.

Pełniąc powyższe funkcje, w ciągu lat pracy w Muzeum Magdalena Kurowska awansowała od stanowiska asystenta, przez starszego asystenta i adiunkta, do stopnia kustosza. W 1992/1993 roku odbyła studia na Podyplomowym Studium Muzeologicznym – Sekcja Historii Sztuki na Uniwersytecie Jagiellońskim.

Należy wspomnieć też o działalności związkowej naszej koleżanki. Od czasu powstania w muzeum NSZZ „Solidarność" w 1980 roku Magda, będąc w zarządzie związku, z dużym zaangażowaniem poświęcała swój czas i siły, walcząc o prawa pracowników. Podczas stanu wojennego współpracowała z konspiracyjnymi wydawnictwami, zajmując się kolportażem. Po reaktywowaniu „Solidarności" w 1989 roku została wybrana przewodniczącą związku i pełniła tę funkcję do kwietnia 1997 roku, kiedy to zrzekła się jej z powodów zdrowotnych.

Choroba nie pozwalała jej też pracować w pełnym wymiarze godzin, toteż okresowo pozostawała zatrudniona na pół etatu, a w 2004 roku przyznano jej rentę. Stan jej zdrowia pogarszał się jednak, co doprowadziło do przedwczesnej śmierci. Urna z jej prochami została złożona w rodzinnym grobowcu w Gręboszowie 24 kwietnia 2010 roku.